

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin prezenta inițiativă legislativă propunem ca facturile fiscale emise de operatorii de servicii publice către utilizatori să nu mai constituie titluri executorii.

Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 stabilește cadrul juridic și instituțional unitar, obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specifice necesare înființării, organizării, gestionării, finanțării, exploatării, monitorizării și controlului furnizării/prestării reglementate a serviciilor comunitare de utilități publice.

Art. 2 al Legii nr. 51/2006 menționate definește serviciile publice ca totalitatea activităților reglementate prin această lege și prin legi speciale, care asigură satisfacerea nevoilor esențiale de utilitate și interes public general cu caracter social ale colectivităților locale, cu privire la alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale, alimentarea cu energie termică în sistem centralizat, salubritatea localităților, iluminatul public, alimentarea cu gaze naturale, administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, transportul public local, transportul public local de călători, precum și altele asemenea.

Conform art. 42 alin. (1) din Legea nr. 51/2006, utilizatorii beneficiază de furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice, cu excepția serviciului public de alimentare cu gaze naturale, în baza unui contract de furnizare sau de prestări de servicii încheiat între operator și utilizator. De asemenea, potrivit art. 42 alin. (2) din aceeași lege, contractul de furnizare sau de prestare a serviciului constituie actul juridic prin care se reglementează raporturile dintre operator și utilizator cu privire la furnizarea/prestarea, utilizarea, facturarea și plata unui serviciu de utilități publice.

Conform doctrinei de drept civil, contractul de prestări servicii este un act juridic bilateral, cu titlu oneros și sinalagmatic, presupunând pentru încheierea sa valabilă consimțământul expres al ambelor părți, asumat prin semnătură, iar ulterior încheierii sale, drepturile și obligațiile părților sunt clar determinate.

Problema care apare este dată de dispozițiile art. 42 alin. (6¹) din Legea nr. 51/2006, care prevede că factura emisă pentru serviciile de utilități publice constituie titlu executoriu. Subliniem că valoarea juridică a unei facturi este aceea de înscris sub semnătură privată, reprezentând un act unilateral care în prezent nu mai este supus verificării unei instanțe judecătorești sau altei autorități publice înaintea punerii în executare silită.

Potrivit art. 622 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, obligația stabilită prin hotărârea unei instanțe judecătorești sau printr-un alt titlu executoriu se aduce la îndeplinire de bunăvoie, iar în cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se aduce la

îndeplinire prin executare silită, care începe odată cu sesizarea organului de executare. De asemenea, art. 632 din același act normativ prevede că executarea silită se poate efectua numai în temeiul unui titlu executoriu și constituie titluri executorii hotărârile executorii prevăzute la art. 633, hotărârile cu executare provizorie, hotărârile definitive, precum și orice alte hotărâri sau înscrisuri care, potrivit legii, pot fi puse în executare. Titluri executorii care pot fi puse în executare silită sunt următoarele:

- Încheierile și procesele-verbale întocmite de executorii judecătorești care, potrivit legii, constituie titluri executorii;
- Înscrisurile autentice, în cazurile prevăzute de lege;
- Titlurile executorii notariale emise în condițiile prevăzute de lege;
- Titlurile de credit sau alte înscrisuri cărora legea le recunoaște putere executorie.

Din cele enunțate mai sus, rezultă că executarea silită este o procedură de recuperare a creanțelor de către creditor în cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie o obligație și că pentru a începe executarea silită este nevoie de un titlu executoriu, care în cele mai multe cazuri este o hotărâre a unei instanțe judecătorești, dar care poate fi și un înscris al executorului judecătoresc, al notarului public, un titlu de credit ori un alt înscris căruia legea să-i confere această valoare.

Analizând înscrisurile enumerate mai sus, observăm că acestea sunt fie acte care fie emană de la profesioniști ai dreptului, cum sunt executorii judecătorești și notarii, persoane care au absolvit facultatea de drept și care exercită o profesie juridică reglementată, în care au fost admiși pe baza unui examen de specialitate, fie înscrisul autentic, adică acela făcut de funcționarul public, notarul public sau alt agent instrumentator competent în formele și limitele atribuțiilor prevăzute de lege. Factura fiscală emisă de operator către utilizator se circumscrie în sfera prevăzută de art. 638 pct. 4, teza a doua, anume alte înscrisuri cărora legea le recunoaște putere executorie.

Procedura executării silite este complexă și de multe ori implică acte de executare de o gravitate însemnată asupra patrimoniului debitorului, precum sechestrul asigurator sau poprirea, urmate de modalități de valorificare a bunurilor prin licitație publică, operațiuni care implică transferul dreptului de proprietate cu titlu definitiv asupra bunurilor astfel înstrăinate. Din aceste rațiuni, legiuitorul a limitat sfera actelor care constituie titlu executoriu la actele care prezintă o prezumție de legalitate considerabilă, având în vedere că sunt emise fie de profesioniști ai dreptului, fie au fost redactate de o persoană care acționează ca reprezentant al autorităților sau a instituțiilor publice, de asemenea o persoană care a ocupat funcția în urma unui concurs și care întocmește actul respectând legislația în vigoare și în forma cerută de aceasta. Din această perspectivă, includerea facturii fiscale în sfera titlurilor executorii este greșită, acest fapt având aptitudinea să producă consecințe nefaste asupra debitorului care, din varii motive, nu și-a executat obligația.

Într-o procedură de încuviințare a executării silite, operatorul va depune o cerere la biroul unui executor judecătoresc, la care va anexa ca titlu executoriu factura fiscală pe care a emis-o în mod unilateral. Executorul judecătoresc va primi cererea, va deschide un dosar de executare silită și va solicita încuviințarea către instanța de executare competentă. În faza încuviințării executării silite instanța nu face o analiză asupra fondului cauzei, iar debitorul nu se poate apăra în mod corespunzător. Nu este analizat contractul de prestări servicii/furnizare încheiat între operator și debitor și nici modul în care acest contract ori prevederile din Legea nr. 51/2006 au fost respectate de către operator.

Instanța de executare doar analizează dacă sunt îndeplinite condițiile cerute de lege pentru a fi cerută executarea silită, putând respinge cererea de încuviințare a executării silite numai dacă cererea de executare silită este de competența altui organ de executare decât cel sesizat, hotărârea sau, după caz, înscrisul nu constituie, potrivit legii, titlu executoriu, înscrisul, altul decât o hotărâre judecătorească, nu întrunește toate condițiile de formă cerute de lege sau alte cerințe în cazurile anume prevăzute de lege, creanța nu este certă, lichidă și exigibilă, debitorul se bucură de imunitate de executare, titlul cuprinde dispoziții care nu se pot aduce la îndeplinire prin executare silită sau există alte impedimente prevăzute de lege.

Astfel, posibilitatea operatorului de a pune în executare un act unilateral, fără ca debitorul să se poată apăra de aceasta în cadrul aceleiași proceduri, încalcă vădit un principiu de bază al dreptului procesual civil, cel al egalității armelor. Deși nu este consacrat în mod expres de Constituția României, principiul egalității armelor este atât o componentă cât și o condiție de sine stătătoare a dreptului la un proces echitabil, consacrat expres de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, tratat internațional la care România este parte.

Având în vedere argumentele de mai sus, propunem ca facturile fiscale emise de operator către utilizator să nu mai constituie titlu executoriu, urmând ca pentru recuperarea creanțelor cuprinse în facturi, în caz de refuz al plății de către utilizator, operatorul să se adreseze instanțelor judecătorești potrivit procedurii de drept comun, prilej cu care să fie analizat întregul raport juridic și modul de executare al obligațiilor ambelor părți.

În numele inițiatorilor:

Pollyanna-Hanellore Hangan – Deputat USR
Denisa-Elena Neagu – Deputat USR
Mihai-Alexandru Badea – Deputat USR

Lista susținătorilor Propunerii legislative – Lege pentru abrogarea alineatului (6¹) al articolului 42 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, precum și pentru abrogarea alineatului (17) al articolului 31 din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	PANAIȚ RADU	USR	
2.	JODOȘIU BENIAMIN	USR	
3.	LĂZAR ION MARIAN	LIGR	
4.	DIANA BUZOIANU	USR	
5.	HAVARNEANU FICIP	USR	
6.	MOLNAR RADU-IULIAN	USR	
7.	TEHIAȚ DRĂGES - CATALIN	USRPLUS	
8.	RIZEA CRISTINA-CAMELIA	USR PLUS	
9.	CAMBERA DANA ALEXANDRA	USR	
10.	POLITEANU MIHAI	USR	
11.	IOHIM CRISTIAN - PAUL	USR	
12.	SAS LORANT	USR	
13.	Radu Iulian	USR	
14.	GIVRGIO ADRIAN	USR	
15.	NIȚĂ SILVIA - MONICA	USR	
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			

Lista susținătorilor Propunerii legislative – Lege pentru abrogarea alineatului (6¹) al articolului 42 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, precum și pentru abrogarea alineatului (17) al articolului 31 din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	POSTICA Andrei	USR	
2.	VICOL COSMEZ	USR	
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			

Lista susținătorilor Propunerii legislative – Lege pentru abrogarea alineatului (6¹) al articolului 42 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, precum și pentru abrogarea alineatului (17) al articolului 31 din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	RAUL TRIFAN	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			

TABEL CENTRALIZATOR

Propunere legislativă - Lege pentru abrogarea alineatului (6¹) al articolului 42 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, precum și pentru abrogarea alineatului (17) al articolului 31 din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006

Nr. crt.	Legea nr. 51/2006 / Legea nr. 241/2006	Propunere Legislativă
1.	Art. 42. – (6¹) Factura emisă pentru serviciile de utilități publice constituie titlu executoriu.	Art. I. – La articolul 42 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 5 martie 2013, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (6 ¹) se abrogă.
2.	Art. 31. – (17) Factura individuală pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare constituie titlu executoriu.	Art. II. – La articolul 31 din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 679 din 7 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (17) se abrogă.
3.		Art. III. – Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 5 martie 2013, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificarea adusă prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.
4.		Art. IV. – Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 679 din 7 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare,

		precum și cu modificarea adusă prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.
--	--	---